

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ HLAVNÍHO VÝBORU ČGS

čtvrtek 24. února 2022 od 14:00 hybridní formou, Albertov 6, Praha 2

Prezenční listina (bez titulů):

On-line: Böhm, Kapustová, Kirchner, Kolejka, Kopp, Kubíček, Řezníčková, Siwek, Smolová, Vilímek. *Prezenčně:* Bláha, Čermák, Fialová, Havlíček, Chromý, Jelen, Kraft, Kučera, Perlín, Šifta, Šobr. *Omluveni:* Drbohlav, Marada, Zágoršek. *Nepřítomni:* Pavlínek, Vančura. (Na členství v HV již dříve rezignovali: Durna, Petříček.) *Sekretariát:* Rychnová.

Program zasedání:

1. Úvod a schválení programu zasedání	(Chromý)
2. Kontrola zápisu z předchozího zasedání	(Kraft)
3. Zprávy prezidia ČGS	(Fialová)
4. Aktivity společnosti v roce 2021 a v roce 2022	(Kraft)
5. Zpráva o hospodaření	(Čermák)
6. Zpráva revizní komise	(Kirchner)
7. Kongres ČGS a SGS	(Smolová)
8. Valné shromáždění ČGS v roce 2022	(Chromý)
9. Sekce geografického vzdělávání – RVP ZV	(Řezníčková/Marada)
10. Soutěže 2021–2022: ZO, SVP, Ph.D.	(Jelen)
11. Dny geografie 2022	(Jelen)
12. Noc geografie 2022	(Kebrtová)
13. Zapojení do think-tanku Africanoutlook	(Kopp)
14. Různé	

1) Úvod a schválení programu zasedání (Chromý)

Úvodní slovo pronesl P. Chromý, představil 14 bodů programu a pořadí, v jakém jejich projednání navrhuje prezidium společnosti. Zmínil, že ČGS je v rámci Rady vědeckých společností velmi aktivní společností a požádal členy HV o větší součinnost při přípravě zpráv o činnosti ČGS. Informoval, že vedení společnosti neobdrželo podněty k avizovanému pravidelnému jednání Národního geografického komitétu (NKG). Předpokládá se, že NGK se sejde v září na kongresu v Olomouci. Jednání HV ČGS dále řídil vědecký tajemník S. Kraft.
– HV předložený návrh program zasedání schválil.

2) Kontrola zápisu z předchozího zasedání (Kraft)

S. Kraft: Body, které se řešily na minulém jednání HV, se budou prolínat či doplňovat s body aktuálního jednání. Proto bylo možno kontrolu zápisu opustit a věnovat se dalším bodům programu.

3) Zprávy prezidia ČGS (Fialová)

D. Fialová: Vyúčtování 3 časopisů bylo v pořádku, následovat může možná maximálně hloubková kontrola z FÚ – její průběh by monitorovala účetní firma. V roce 2022 budou příspěvky poníženy, ale v rámci přehledu hospodaření by to ČGS nemělo výrazně ovlivnit. J. Rychnová – již 1 rok ve funkci, práce sekretariátu H. Bednářová – Geografický newsletter a FB ČGS, předávání informací z jednotlivých poboček také funguje.

– Členům HV se doporučuje v komunikaci se sekretariátem využívat e-mailové adresy: sekretariat@geography.cz; info@geography.cz.

P. Chromý: Hlasování o státním vyznamenání pro prof. Janského, PS ČR schválila, Senát ČR schválil, Hrad však ani na kulaté výročí pana profesora vyznamenání neudělil. Ve snahách o vyznamenání se bude nadále vyvíjet aktivita. Dále informoval, že komunikoval s redaktorkou Romanou Bernardovou ohledně Nakladatelství ČGS. Řešení s dědicem pana Taliána, panem Taliánem mladším přes právníka teprve proběhne (zastoupení ČGS ve složení P. Chromý, S. Kraft a Z. Čermák). Nakladatelství nepřispívá do rozpočtu ČGS jako dříve (naposledy v roce 2016), to by měla nová smlouva ošetřit. Zmínil udělování záštít, kterých bylo v roce 2021 uděleno přibližně 7. Je to způsob, jak je možné zviditelnit ČGS. J. Jelen má za tímto účelem k dispozici šablonu, kterou může na základě žádosti jednotlivých pracovišť poskytnout. S. Kraft upozornil na snahy o užší sepjetí a spolupráci mezi ČGS a SGS. Bližší diskuze na toto téma proběhnou až na kongresu v Olomouci. (On-line setkání zástupců vedení obou společností se uskutečnilo 11. 2. 2022.)

4) Aktivity společnosti v roce 2021 a v roce 2022 (Kraft)

S. Kraft shrnul aktivity společnosti v uplynulém roce a komentoval nejen význam zpráv o činnosti, ale i náročnost jejich přípravy. K tomuto bodu byly rozeslány podpůrné dokumenty (pdf zpráva pro RVS). Vyzdvižena byla vydavatelská činnost (časopisy, newslettery, 1x publikace, sborník testů ZO), dále ČGS spravuje webové portály geography.cz, pro časopis Geografické rozhledy, konferenční portál (podsložkou webu ČGS), pro Zeměpisnou olympiádu, pro časopis Geografie (geografie.cz) a také facebookový profil ČGS. Poděkování za uspořádání konferencí – EUGEO (T. Siwek, Z. Kučera), IGU vzdělávání (M. Hanus). Zpráva pro RVS se zpracovává na začátku roku, proto apel na to, aby všechny informace šly průběžně vždy přes portál info@geography.cz, byl dostupný přehled aktivit a tyto bylo možné vykázat. Mnohé aktivity členů ČGS a geografických pracovišť musí být dohledávány z jiných zdrojů na internetu, ty jsou pak do přehledu doplněny. Ideálně proto vždy zprávu doplnit krátkou informací, kterou je možné převzít, aby nemuselo docházet ke zdoluhavému studiu odkazu a následnému vytváření textů.

D. Fialová informovala, že na Česko-polsko-slovenské seminárium (červen 2022) je aktuálně přihlášeno cca 70 osob, většina z nich jsou Poláci, proto žádost o přihlášení na seminárium. Uzávěrka pro zaslání abstraktů: 28. 2. 2022. Očekává se, že rok 2022 nebude již tolik omezen pandemickou situací jako v předchozích dvou letech. Poděkování zaznělo i od P. Chromého, a to konkrétně D. Fialové, H. Bednářové a S. Kraftovi za práci na propagaci aktivit ČGS směrem k veřejnosti. Zmíněno prezidentem ČGS bylo rovněž období konce a přelomu roku, kdy umíralo velké množství kolegyň a kolegů. Jejich památku připomeneme v rámci plenárního jednání kongresu v Olomouci.

– Členům ČGS se doporučuje využívat e-mailové adresy: sekretariat@geography.cz; info@geography.cz. a zprávy určené ke zveřejnění připravit do přehledné a publikovatelné formy.

5) Zpráva o hospodaření (Čermák)

Z. Čermák zhodnotil pozitivně vývoj v hospodaření ČGS. Důvodem byly nejen vyšší dotace z RVS v roce 2021 a také vyšší příspěvky za publikování článků v Geografii. Dále pak zmínil výrazné navýšení kolektivního členství vůči členství individuálního (188 tis. vs. 120 tis. Kč). V hospodaření prozatím nejsou vypořádány poplatky z konference IGU. Položky týkající se ZO a EUGEO jsou již téměř vypořádány. Stav účtu ČGS je aktuálně 1,15 mil. Kč, v pokladně je 11 tis. Kč. V rozvaze na rok 2022 se předpokládá záporný výsledek cca 100 tis. vlivem zvyšování nákladů na tisk a zaslání časopisů.

T. Havlíček zmínil ponížení počtu tištěných kusů časopisu Geografie, které by se mělo odrazit v rozpočtu. Bohužel zároveň v roce 2022 vzrostlo poštovné. Výhodou sníženého nákladu na tisk je i to, že ve skladu ČGS se přebývající výtisky nekumulují. Tiskárny zvedají rovněž ceny, cca o 25 %.

D. Fialová zmínila výzvu, která proběhla přes Geografický newsletter a doprovodný e-mail členům ČGS, že je možné obdržet časopis IČGS jako jedno PDF. K tomu je třeba napsat na sekretariát ČGS a dojde ke změně záznamu a způsobu rozesílání časopisu IČGS.

Byla vznesena otázka, kolik osob zvolilo PDF verzi časopisu IČGS. Ze 403 členů ČGS 32 deklarovalo žádost o zaslání pdf verze a dalších 20 nevyžaduje zaslání v žádné formě a spokojí se s verzí dostupnou na webu.

6) Zpráva revizní komise (Kirchner)

K. Kirchner obdržel a prošel všechny podklady o hospodaření společnosti od Z. Čermáka. Saldo je příznivé a podařilo se jej navýšit. I když byly vysoké výdaje, byly zároveň i vysoké příjmy. P. Chromý navrhnul setrvat ve stávajícím stavu, co se týče všech přijatých změn, které měly směřovat ke snížení výdajů ČGS, a vyčkat na doběh efektů, které mají logicky zpoždění. R. Perlín loboval za tištěnou verzi časopisu IČGS, který je jedinou publikací, která je distribuována všem členům ČGS. Uspořit lze hromadným doručením výtisků mezi jednotlivými geografickými pracovišti. M. Šifta se vyjádřil ke zdražení předplatného časopisu Geografické rozhledy (z 335 Kč na 395 Kč v roce 2021). Od té doby se bohužel zdražilo všechno (již zmíněné vyšší náklady na poštovné a tiskárnu). Tím, že ČGS již nedává časopis Geografické rozhledy v rámci členství, mnoho členů-předplatitelů odpadlo a tento výrazný pokles předplatitelů se zatím ještě nepodařilo vyrovnat. Členům ČGS se však stále nabízí nižší předplatné časopisu Geografické rozhledy v původní výši 335 Kč. Vznesena byla žádost o propagování této informace mezi členy ČGS. S. Kraft navrhnul proplácení předplatného geografických časopisů v rámci stipendií. P. Chromý poděkoval brněnskému pracovišti (PřF MU) za podporu aktivit ČGS ve formě interních zdrojů pro zainteresované osoby v ČGS – např. stipendium technickému redaktoru časopisu IČGS. Byl uveden příklad dobré praxe – vyjednání předplatného časopisu Geografické rozhledy ve větším počtu (za sníženou cenu) – tyto výtisky jsou pak využívány v rámci například při přijímacích zkouškách, kurzech dalšího vzdělávání apod. Předplatné lze vyjednat prostřednictvím webu GR, šéfredaktora M. Šifty i J. Rychnové – sekretariátu ČGS.

– Členům ČGS se doporučuje a) využívat elektronické verze časopisů *Geografie a Informace ČGS* s tím, že odběr tištěných verzí obou či jen některého z časopisů je třeba hlásit sekretariátu ČGS: sekretariat@geography.cz; b) předplatit si *Geografické rozhledy*, a to jak individuálně, tak pro potřeby institucí.

– Usnesení: Hlavní výbor ČGS schvaluje zprávu o hospodaření za rok 2021.
Výsledek hlasování: (21-0-0), schváleno.

– Usnesení: Hlavní výbor ČGS bere na vědomí zprávu revizní komise za rok 2021.
Výsledek hlasování: (21-0-0), schváleno.

– Sekretariát ČGS zajistí úkony spojené s odesláním zpráv o hospodaření Městskému soudu v Praze (rejstříkový soud).

7) Kongres ČGS a SGS (Smolová)

I. Smolová seznámila členy HV ČGS s postupem prací týkajících se organizace kongresu ČGS v Olomouci. V konferenčním poplatku není zahrnuto ubytování, ale je již vyjednána nabídka zlevněného ubytování na vybraných místech (koleje). Zmíněny byly i důležité body předběžného programu: úterý 6. 9. 2022 – 13:00 slavnostní zahájení a plenární jednání, následně Valné shromáždění ČGS (SGS jej uspořádá na Slovensku). Počítá se rovněž s doprovodným programem v Science centru, dále bude v nabídce Astro trasa aj. P. Chromý poděkoval I. Smolové, organizačnímu i vědeckému výboru za přípravy kongresu, které probíhají s předstihem a s velkou precizností. Jednání I. Smolové (předsedkyně

organizačního výboru), M. Haláse (předseda vědeckého výboru) se zástupci vedení SGS a ČGS proběhlo v únoru 2022.

8) Valné shromáždění ČGS v roce 2022 (Chromý)

D. Fialová ve spolupráci s J. Rychnovou vyčistily databázi členů ČGS. Aktuálně by měla obsahovat pouze aktivní a platící členy ČGS. Pravidlem je, že jedna osoba, je členem právě jedné pobočky, avšak u sekcí to neplatí a členové ČGS mohou příslušet k více než jedné sekci. P. Chromý apeloval na zveřejňování informací o jednání sekcí a poboček prostřednictvím Geografického newsletteru, aby o nich všichni členové věděli. Jednotlivé pobočky by měly zvážít a projednat své návrhy na udělení čestného členství na kongresu. Tyto návrhy pak poslat sekretariátu společnosti do konce června 2022. Výroční jednání sekcí a poboček je třeba uskutečnit do konce června 2022 – termíny budou dostupné ve sdílené tabulce a později na webu. Byl zmíněn požadavek, aby vždy byly vedeny seznamy osob, které se jednání sekcí a poboček zúčastnily. P. Chromý navrhnul, aby si všichni prošli stanovy. Určitě jsou tam body, které bude třeba aktualizovat. Odkaz na aktuální stanovy zde: <https://geography.cz/onas/dokumenty/>. R. Perlín zmínil, že úprava stanov bude nutná, nicméně podklady k této úpravě by měly být spontánní, tedy vzniknout odspodu nahoru a ne žádostí svrchu dolů. Na Valném shromáždění na kongresu v Olomouci se budou volit volení členové, proto je důležitá a potřebná účast co největšího počtu členů oprávněných volit. I. Smolová požádala dopředu o domluvu a informaci o formátu volby, aby mohlo být s dostatečným předstihem připraveno. Bude zřízena Návrhová komise, jejíž členy mohou být i osoby, které budou volitelní. R. Perlín poznamenal, že volené (navržené) osoby nemohou být naopak členy Volební komise. J. Rychnová v rámci „kultivace prostředí“ rozešla seznam, kdo co dělá (jakou zastává funkci a pozici) a kde (na jakém pracovišti, v jaké pobočce a sekci).

– *Předsedové poboček a vedoucí sekcí ČGS uspořádají nejpozději do konce června 2022 volební zasedání poboček a sekcí. O zasedání budou informovat všechny členy ČGS prostřednictvím sekretariat@geography.cz; info@geography.cz, a to s minimálně měsíčním předstihem.*

– *Sekretariát poskytne předsedům poboček a vedoucím sekcí aktuální výpis z databáze členů ČGS (aktuálně evidované zařazení členů do poboček a sekcí). Členové sekcí revidují svoji příslušnost k pobočce a zařazení do sekcí.*

– *Předsedové poboček a vedoucí sekcí zajistí zápis o volbě předsedy pobočky, vedoucího sekce, jehož součástí bude nejen výsledek volby, ale i seznam hlasujících členů ČGS. (Funkci se nově zvolení předsedové poboček a vedoucí sekcí ujmou spolu s nově zvoleným vedením ČGS na Valném shromáždění ČGS v Olomouci.)*

– *Předsedové poboček a vedoucí sekcí zašlou sekretariátu společnosti podněty vzešlé z jednání poboček/sekcí, které je třeba projednat na Valném shromáždění ČGS v Olomouci (návrhy členů do orgánů a komisí, čestná členství, podněty pro případné změny stanov apod.).*

– *Předsedové poboček a vedoucí sekcí ČGS připraví nejpozději do 1. 9. 2022 krátkou zprávu o aktivitách poboček a sekcí v období 2018–2022. Na základě toho bude připravena zpráva o činnosti ČGS za uplynulé 4 roky, která bude prezentována na Valném shromáždění ČGS a otištěna v časopise Informace ČGS.*

9) Sekce geografického vzdělávání – RVP ZV (Řezníčková)

D. Řezníčková informovala HV o aktivitách v oblasti vzdělávání, referovala o zasedání sekce a vyjádřila se k revizi RVP na národní úrovni. Zmínila dojem, že se v současné době doslova roztrhnul pytel s tvorbou a revizemi dokumentů souvisejících s přípravou učitelů. Zástupci MŠMT dle jejích slov jezdí po Česku a hovoří se zástupci fakult, které připravují učitele (nejen zeměpisu) se snahou o zkvalitnění přípravy. Aktuálně se diskutuje revize maturitní zkoušky, zmíněn byl kompetenční model maturity – snaha o prosazení hlavní fáze maturity v podobě obhajoby závěrečné práce, což nejen ovlivní přípravu vyučujících na školách, ale i prestiž

jednotlivých škol – maturita jenom z jednoho předmětu. Dále D. Řezníčková zmínila „malou“ revizi RVP v roce 2021, rozvoj digitální gramotnosti aj. Diskuzi problémů souvisejících se vzděláváním sekce plánuje uspořádat i v rámci olomouckého kongresu. P. Chromý poděkoval všem, kdo komunikují s ministerstvy, aktivně se zapojují do diskuzí a bojují za dosažení jakýchkoli (byť i drobných) výsledků, které neohrozí pozici geografie ve školách.

10) Soutěže 2021–2022: ZO, SVP, Ph.D. (Jelen, Kraft)

J. Jelen seznámil členy HV se zajištěním a průběhem Zeměpisné olympiády 2022. V roce 2022 se uskuteční školní, okresní a krajská kola v on-line prostředí, celostátní kolo proběhne prezenčně. Do okresního kola se přihlásilo (neuvěřitelných) 10 tis. osob (o 3 tis. více než v roce 2021). Ohledně rozpočtu ZO se uskutečnilo setkání s MŠMT, které prý nebude financovat soutěže 100% dotacemi. Postupně bude docházet ke snižování dotace, resp. ke zvyšování spoluúčasti pořadatelů. Nejedná se přitom o spoluúčast pouze na kolech základních, ale i na mezinárodních. Očekává se problém při financování mezinárodní účasti zejména pro vzdálenější destinace. V roce 2022 ještě finanční problém nebude, mezinárodní ZO se uskuteční v Paříži a bude online. J. Jelen poděkoval sponzorům ZO (uvedení na webu) a zmínil, že pokud budou vypsány nějaké dotační výzvy, bude o ně zažádáno. Dále zmínil ocenění fondem Jaroslava Heyrovského – student kategorie D (Martin Procházka) a vyučující (Hana Svobodová). P. Chromý apeloval na členy HV, aby jejich pracoviště zohledňovala účast na Zeměpisné olympiádě v podmínkách přijímacího řízení – např. formou upuštění od přijímací zkoušky. Je to dobrý motivační prvek k účasti a zároveň i k podání přihlášky do studia geografických a příbuzných oborů.

SVP 2022 (J. Jelen) – Vítězové ročníku SVP 2021 získali možnost bezplatné účasti na kongresu v Olomouci (2 ze 3 studentů již tuto možnost využili a registrovali se). Ocenění obdrží na plenárním jednání kongresu ČGS a SGS v Olomouci. Připomínky k organizaci a zejména k vyhlášení a zveřejnění výsledků byly zaznamenány z Brna – nebylo dostatečně poděkováno soutěžícím i vyučujícím. P. Kubíček na toto reagoval a bylo rozhodnuto, že na kongresu v Olomouci bude toto dále projednáno. Jelikož ohledně soutěže SVP zaznělo více podnětů, P. Chromý navrhl v roce 2022 soutěž prozatím nevyhlášovat a počkat na výsledky diskuze na kongresu ČGS. Soutěž je ale v zájmu i do budoucna udržet.

Soutěž o nejlepší dizertační práci (S. Kraft) – Bude vyhlášen 4. ročník soutěže o nejlepší dizertační práci z oboru geografie. Byl zaznamenán požadavek na zveřejnění jmen členů komise – v přechodících letech byly členy komise prof. Jiří Blažek, doc. Jan Hradecký, dr. Bohumil Frantál, prof. Petr Kubíček, doc. Stanislav Kraft. Změna složení hodnotící komise se v roce 2022 nepředpokládá.

P. Chromý poděkoval J. Jelenovi a S. Kraftovi za organizaci výše uvedených soutěží a všem členům organizačních výborů a hodnotících komisí za jejich práci.

11) Dny geografie 2022 (Jelen)

HV se v diskuzi shodl, že Dny geografie 2022 se uskuteční v termínu 14.–25. 11. 2022. (GIS-Day připadá na středu 16. 11. 2022.)

12) Noc geografie 2022 (Kebrtová)

Na jednání HV ČGS nebyl přítomen zástupce EGEA. Informace o Noci geografie a jejich přípravách podala D. Fialová. Studenti z pražské entity EGEA na 1. 4. 2022 přichystali cestovatelské přednášky o Švédsku, bude hybridní formou. Prozatím se nepodařilo aktivovat entity z Brna Olomouce a Ostravy. Problém je v tom, že se termín kryje s mezinárodním setkáním členů EGEA.

13) Zapojení do think-tanku: Africanoutlook (Kopp)

J. Kopp informoval o tom, čeho se think-tank Africanoutlook (AO) týká. Zároveň přislíbil poskytnout informace pro geografů k distribuci do Geografického newsletteru a dalších informačních kanálů ČGS. Logo bude nasdíleno na webové stránky ČGS a další platformy, které ČGS spravuje a kde je umístění možné.

– *Usnesení: Hlavní výbor ČGS podporuje zapojení ČGS do think-tanku Africanoutlook a další koordinací pověřuje vědeckého tajemníka ČGS S. Krafta.*

Výsledek hlasování: (21-0-0), schváleno.

14) Různé

– J. Kolečka zmínil projekt geografického muzea v Brně. Informace o tomto projektu bude šířena prostřednictvím sítí ČGS.

– M. Šifra představil předběžná témata jednotlivých čísel časopisu Geografické rozhledy ve školním roce 2022/2023, jejichž výběr redakční rada GR diskutuje a v řádu dnů uzavře (Postsovětský prostor, Obloha, Energetika, Podzemí, Evropská unie).

– J. D. Bláha zmínil v rámci bodu prosbu Petra Horkého o větším zapojení geografů do pořadu, ve kterém se snaží vysvětlovat dějiny. Případní zájemci o aktivitu kontaktují J. D. Bláhu.

– I. Smolová zmínila, že 2. cirkulář kongresu v Olomouci se aktuálně finalizuje, do 3. cirkuláře bude možné začlenit prostor na jednání sekcí a poboček ČGS. Předběžně bylo navrženo začlenění do programu v čase po Valném shromáždění.

– J. D. Bláha informoval HV, že geografové z UJEP nabízejí k jednání Výroční konference ČGS v roce 2024 nový kampus PřF UJEP v Ústí nad Labem. HV nabídku P. Rašky a J. D. Bláhy s potěšením přivítal, ústeckým geografům poděkoval a počítá s tím, že Výroční konference ČGS se v roce 2024 uskuteční v Ústí nad Labem.

– Členové prezidia se na závěr jednání dohodli, že za vedení ČGS bude do březnových voleb předsednictva RVS nominován prof. Tadeusz Siwek. Nominaci viceprezidenta ČGS vyjedná vědecký tajemník.

Další jednání HV ČGS se uskuteční v červnu 2022.

Zasedání bylo ukončeno v 16:30.

Dne 28. února 2022

Zapsala: Hana Bednářová

Schválil: Pavel Chromý